

fost redat în grecește comediei lui Molière. Putem deduce că strădania sa avea drept țel să propage larg această cultură în toate păturile sociale... De altfel, o asemenea traducere nu se adresa doar grecilor ci și românilor, care în secolul 18 erau cunoscători ai limbii grecești.

Destinația traducerilor nu era pentru scenă. Nu avem mărturie despre spectacole teatrale

cu un public mai larg în anii aceia. Nici nu se pomenesc spectacole particulare la curțile domnești. Deci scopul lor era luarea de cunoștință a operelor clasice ale culturii franceze și totodată era și unul etic: educarea moravurilor prin comedie...

În românește de Yannis Veakis

1) *Queux de St. Hilaire* „Des traductions et des imitations en grec moderne” în „Annuaire de l'Association pour l'encouragement des études grecques en France” anul 7, 1873, pag. 332.

2) *Pompiliu Eliade*: „De l'influence française sur l'esprit public en Roumanie” Paris 1898, p. 349 — N. Iorga „Molière et les Roumains” — Commemoration à l'Académie Roumaine” în „Bulletin de la Section historique de l'Académie Roumaine”, vol. X, 1923, p. 191; vezi de asemenea „Revista istorică”, vol. X, 1923, p. 1 ș.m.d.

3) Este vorba de comedia „L Etourdi” (Zăpăci-tul) n. tr.

4) Este vorba de comedia „Sganarelle ou le Cocu imaginaire” n. tr.

5) Vezi L. Galdi: „Les mots d'origine néo-grecque en Roumanie à l'époque des Phanariotes”, Budapest 1939, p. 18—19 și I. L. Carra: „His-

toire de la Moldavie et de la Valachie”, nouvelle édition Neuchâtel 1781, p. 291.

6) *Ariadna-Camariano-Cioran*: „Spiritul revolu-tionar francez în literatura greacă” Bucu-rești 1946, p. 123.

Despre Ioannis Rallis și traducerea operelor lui Balhasar Gracian, vezi N. Iorga: „Etudes roumaines II-Idees et formes litteraires fran-caises dans le Sud-Est de l'Europe. Paris 1924, p. 22, ca și observațiile Ariadnei Cama-riano-Cioran.

7) „Catalogul manuscriptelor grecești”, Bucu-rești, 1940, vol. II, p. 163.

8) Vezi textul dedicat lui K. Mavrokordatos cu care abatele Desfontaines a prefațat tradu-cerea sa în franceză a operei lui Virgiliu (1743). De asemenea, E. Legrand: „Biblio-graphie hellénique... 18-e siècle, Paris, 1918, vol. 1, p. 309 și K. T. Dimar: „Istoria lte-raturii neo-grecești” ediția a 4-a, Atena, 1968, p. 103.

9) Vezi „Etudes roumaines”, vol. II, p. 23.

NOTE

Iată că au trecut cîțiva ani de la primul număr al caietului program al Teatrului Național din București, fără ca dezideratele începutului să fie dezmintite. O cronică a primei noastre scene se constituie astfel documen-tar și iconografic sub presiunea unor emoții care dau culoare vieții artistice. Inter-viuri consemnate înaintea bă-tăilor de gong, victorii și in-certitudini mărturisite în a-vîntul generos spre culmile perfecțiunii, note de atelier familiarizînd cu lumea stranie a culiselor tehnice, învă-țate și oportune observații de estetică teatrală, trase din-tr-o interpretare ce devine antologică etc., închid în for-matul de buzunar al pian-

tului, un univers al biruinței. Mi-am făcut, în cîteva serii de spectator, obișnuința observa-ției. Antratele se umplu cu lectura caietului și cititorul descoperă cu surpriză simi-litudini de gust în paginile în-citante. Imaginile îl fac să zîmbească tandru preferaților actori...

Un dramaturg încă plin de surprize este... Tudor Ar-ghezi! Cu intermitențe, apar scilpitoare piese vîdînd o substanță a replicii de auten-tică avangardă. În primul număr pe 1975 al prestigi-oasei reviste „Manuscriptum” se tipărește un pamflet dialo-

gat numit — cu aluzie stră-vezie — Carac. Exemplu tipic de deformare grotescă a ca-racterului sub imperiul șar-jei, eroul devine un monstru al abjecției și cunoscutul uni-versitar de acum cîteva de-cenii, care a servit ca model, este înghițit în mlaștina su-blime imbecilității. Un teribil exercițiu de virtuozitate ar-gheziană care, dincolo de sa-voarea literară în cadrul anecdoticii, are meritul mo-dalității teatrului încercat sub tutela urmuziană. Bănuim în Tudor Argezi — cînd se va tipări toată opera dramatică inedită — o figură centrală a dramaturgiei interbelice.

I. N.